

SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1. Produktidentifikator:**

Bejdsepasta DK-20

1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:

Industriel brug. Behandling af svejsesømme.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

Damstahl®

Danmarksvej 28 Tlf.: 87 94 40 00

DK-8660 Skanderborg Fax: 87 94 41 57

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): dss.purchase@damstahl.com**1.4. Nødtelefon:**

82 12 12 12 (døgnvagt)

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**

Ætsende væske.

EU (67/548 eller 1999/45): C;R34

CLP (1272/2008): Met. Corr. 1;H290 Skin Corr. 1B;H314

Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.

2.2. Mærkningselementer:CLP

Indeholder: Salpetersyre og Saltsyre

H290: Kan ætse metaller.

H314: Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.

P280: Bær beskyttelsehandsker/beskyttelsestøj/øjenskyttelse/ansigtsbeskyttelse.

P303+P361+P353+P310: VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.

P305+P351+P338: VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

2.3. Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

FARE

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.2. Blandinger:** Uorganisk opløsning.

% w/w	Stofnavn	CAS	EF-Nr.	Index-nr.	REACH reg.nr.	Stofklassificering	Note
15	Salpetersyre	7697-37-2	231-714-2	007-004-00-1	-	EU: O ;R8 C;R35 CLP: Met. Corr. 1;H290 Ox. Liq. 3;H272 Skin Corr. 1A;H314	-
< 10	Saltsyre	7647-01-0	231-595-7	017-002-01-X	-	EU: C;R34 Xi ;R37 CLP: Met. Corr. 1;H290 Skin Corr. 1B;H314 STOT SE 3;H335	-

Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger**4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:**

Indånding: Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge.

Hud: Forurenet tøj fjernes straks. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Skylning fortsættes indtil læge kan overtage behandlingen.

Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 min. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Søg i alle tilfælde læge. Skylningen fortsættes under transport til læge/sygehus.

Indtagelse: Skyl straks munden grundigt. **Fremkald ikke opkastning**, da det øger faren for at få produktet i lungerne. Indtræffer opkastning, holdes hovedet lavt, for at undgå maveindhold i lungerne. Tilkald da straks ambulance.**4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:**

Stærk ætsning med sår, varige synsskader, halssmerter, hoste, hæshed, besværet vejrtrækning og i alvorlige tilfælde lungeødem (vand i lungerne) med symptomer (åndenød), der kan opstå flere timer efter indånding. Indtagelse kan give kvalme, opkastning (evt. blodigt), lavt blodtryk og i alvorlige tilfælde chok og død.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Ved indtagelse: Tilkald straks læge eller ambulance. Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

BRUG IKKE VAND. Brug egnede slukningsmidler mod omgivende brand.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Kan ikke brænde, men kan nære en brand. Undgå indånding af røggasser. Giftige, irriterende eller brandbare dampe dannes ved reaktion med vand eller vanddamp. Kan danne giftige, eksplosive dampe ved kontakt med visse metaller.

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Brug trykluftmaske ved kraftig røgudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Begræns spredning. Sørg for god udluftning. Hold uvedkommende på afstand.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Opsuges med klud eller lign. Opsamles i plastspand med tætsluttende låg. Husk handsker! Efterskyl grundigt med vand.

Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvisning til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

UNDGÅ AL KONTAKT! Undgå stænk. Vask straks, hvis huden bliver forurenede. Skift straks forurenede tøj.

Undgå indånding af dampe. Sørg for effektiv ventilation. Der skal være adgang til rigeligt vand og øjenskyllflaske.

Ved fortynding hældes syren i vand. Aldrig omvendt!

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

I veltillukket originalbeholder, på et tørt, køligt og velventileret sted. Brug ikke beholdere af metal.

Adskilt fra uforligelige materialer - se punkt 10.5. under "Materialer, der skal undgås".

Forsvarligt, utilgængeligt for uvedkommende, adskilt fra levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.l.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

At. grænseværdi: 0,5 ppm = 1,3 mg/m³ E (Salpetersyre). E = Stoffet har en EF-grænseværdi.

5 ppm = 7 mg/m³ L (Hydrogenchlorid (gas og aerosoler)) L = Loftværdi, som ikke må overskrides.

DNEL/PNEC: Ingen CSR.

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Sørg for effektiv ventilation.

Personlige værnemidler:

Indånding: Åndedrætsværn normalt ikke nødvendigt. Ved risiko for aerosoldannelse (forstøvning): Anvend godkendt maske med kombinationsfilter klasse E/P2 (gult - sure gasser). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.

Hud: Ætsfast tøj og fodtøj. Beskyttelseshandsker af butylgummi skal anvendes.

Gennembrudstid: Butyl: 3 timer.

Øjne: Tætsluttende beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Ingen særlige.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Udseende:	Gul pasta
Lugt:	Syre
Lugttærskel:	Ikke relevant
pH:	< 1,5
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	Ikke bestemt
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	Ikke bestemt
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	Ikke bestemt
Fordampningshastighed:	Ikke bestemt
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ikke relevant for væske
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	Ikke bestemt
Damptryk (mbar, 20°C):	< 10
Dampmassefylde (luft=1):	Ikke bestemt

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber (fortsat)

Relativ massefylde (kg/l, 20°C):	1,30 - 1,40
Opløselighed:	Fuldstændig blandbar med vand
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	Ikke bestemt
Selvantændelsestemperatur (°C):	Ikke bestemt
Viskositet (mPa•s, 40°C):	100
Eksplorative egenskaber:	Ikke relevant
Oxiderende egenskaber:	Ikke relevant
9.2. Andre oplysninger:	
Metalætsning:	Kan ætse metaller

10. Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet:**

Korrosivt og stærkt oxidationsmiddel.

10.2. Kemisk stabilitet:

Stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser – se punkt 7.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå kraftig opvarmning.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Undgå baser. Koncentreret salpetersyre er stærkt oxiderende og reagerer voldsomt med de fleste organiske stoffer.

Salpetersyre reagerer med alkoholer og mange metaller (frigiver brintgas, som danner eksplosive blandinger med luft)

Saltsyre og salpetersyre udvikler varme ved blanding med vand.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved ophedning afgives meget giftige gasser: Nitrogenoxider samt ætsende hydrogenchlorid (gas).

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger:**

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) = 0,13 mg/l, 4 timer (Nitrogendioxid)	Ikke oplyst	IUCLID
Dermal	LD ₅₀ (rotte) > 5010 mg/kg (Saltsyre)	Ikke oplyst	IUCLID
Oral	LD _{low} (menneske) = 430 mg/kg (Salpetersyre)	Ikke oplyst	SAX
	LD ₅₀ (rotte) = 700 mg/kg (Saltsyre)	Ikke oplyst	IUCLID
Ætsning/irritation:	Alvorlig ætsningsfare hud og øjne, kanin (Salpetersyre)	Ikke oplyst	IUCLID
	Ætsning af hud, kanin (Saltsyre)	Ikke oplyst	IUCLID
	Stærk øjenirritation, kanin (Saltsyre)	OECD 405	IUCLID
Sensibilisering:	Ingen hudsensibilisering, menneske (Saltsyre)	Patch	IUCLID
CMR:	Fosterskader hos rotter i drægtighedsperioden (Salpetersyre)	Ikke oplyst	SAX

Sandsynlige eksponeringsveje: Lunger, hud og mavetamkanal.

Symptomer:

Indånding: Salpetersyre virker ætsende på luftvejenes slimhinder og tænderne. Afgivne nitrose gasser er meget giftige, og fremkalder hoste, slimhindeirritation med svie og kradsen i næse, svælg og luftveje, trykken for brystet, hovedpine og svimmelhed. Disse symptomer kan helt udeblive eller forsvinde hurtigt igen, men efter 4-20 timer kan der komme væskeudsivning i lungerne (lungeødem). Vær opmærksom på at symptomerne (åndenød) kan opstå flere timer efter påvirkningen. Alvorlige tilfælde kan få et fatalt forløb.

Hud: Virker ætsende med rødme, smerter og sår, der heles vanskeligt. Huden kan farves gul.

Øjne: Virker ætsende med smerter, rødme og tågesyn. Risiko for tab af synet. Stænk kan give alvorlige skader.

Indtagelse: Ætsning af slimhinden i mund, svælg, spiserør og mavetarmkanal med brændende smerter i mund, hals og mave. Der opstår kraftig opkastning (evt. blodig) ofte straks efter indtagelse, evt. kraftigt blodtryksfald, dannelse af hvide pletter og sår på mundslimhinden med senere farveskift til gult eller brunt. Der kan opstå chok og evt. død, der senere skifter farve til gul eller brun.

Kroniske virkninger: Efter længere tids indånding af dampe er der risiko for kronisk luftrørskatar (betændelse i luftrøret).

Indånding af nitrose gasser medfører risiko for uhelbredelige skader i lungerne (emfysem).

Salpetersyre har givet fosterskader hos rotter i drægtighedsperioden efter indtagelse gennem munden.

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1. Toksicitet:**

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Gambusia affinis, 96 timer) = 72 mg/l (Salpetersyre) LC ₅₀ (Gambusia affinis, 96 timer) = 282 mg/l (Saltsyre)	Ikke oplyst (FW) Ikke oplyst (FW)	IUCLID IUCLID
Krebsdyr	LC ₈₀ (Daphnia magna, 72 timer) = 56 mg/l (Saltsyre)	Ikke oplyst (FW)	IUCLID
Alger	Ingen tilgængelige data (Salpetersyre og Saltsyre)	-	-

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

Metoder til bestemmelse af den biologiske nedbrydelighed gælder ikke for uorganiske stoffer.

Salpetersyre og saltsyre dissocierer i vand.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

Ingen tilgængelige data.

12.4. Mobilitet i jord:

Saltsyre og salpetersyre: $K_{oc} \leq 5$ - Meget stor mobilitet i jordmiljøer.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Andre negative virkninger:

Udslip af større mængder kan ændre pH-værdien i vandmiljøet og forrykke balancen i økosystemerne.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling:**

Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt alternativt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe:	Affaldsfraktion:	EAK-kode:
X	05.99	20 01 14 (rester)
H	05.99	15 02 02 (absorptionsmidler, aftøringsklude mm.)

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nr.: 3264

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): ÆTSENDE SUR UORGANISK VÆSKE, N.O.S.

14.3. Transportfareklasse(r): 8 (Salpetersyre og saltsyre)

14.4. Emballagegruppe: II

14.5. Miljøfarer: Ingen. EmS.: F-A, S-B (IMDG)

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering**15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:**

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. dog Arbejdstilsynets bek. om unges arbejde).

PR-nr.: Under anmeldelse

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR.

PUNKT 16: Andre oplysninger**Mærkningselementer:**

EU (1999/45):

Indeholder: Salpetersyre og Saltsyre

Ætserende

R 34: Ætsningsfare.

S 26: Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes.

S 28: Kommer stof på huden vaskes straks med store mængder vand og sæbe.

S 36/37/39: Brug særligt arbejdstøj, egnede beskyttelseshandsker og -briller/ansigtsskærm.

S 45: Ved ulykkestilfælde eller ved ildebefindende er omgående lægebehandling nødvendig; vis etiketten, hvis det er muligt.

Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:

R 8: Brandfarlig ved kontakt med brandbare stoffer.

R 34: Ætsningsfare.

R 35: Alvorlig ætsningsfare.

R 37: Irriterer åndedrætsorganerne.

H272: Kan forstærke brand, brandnærende.

H290: Kan ætse metaller.

H314: Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.

H335: Kan forårsage irritation af luftvejene.

PUNKT 16: Andre oplysninger (fortsat)

Forkortelser:

At. = Arbejstilsynet

CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet

CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)

DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)

EC₅₀ = Effect Concentration 50 % (Effektkoncentration 50 %)

FW = Fresh Water (Ferskvand)

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 % (Dødelig koncentration 50 %)

LD₅₀ = Lethal Dose 50 % (Dødelig dosis 50 %)

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffekt-koncentration)

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

Litteratur:

EPA Ecotox = Environmental Protection Agency (Database med økotoxikologiske data)

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information (International kemikaliedatabase med information om kemiske stoffer)

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Produktet må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Yderligere oplysninger:

Materialet skal ikke anmeldes til Produktregistret, da det importeres/produceres i mængder under 100 kg pr. år.

Ændringer siden forudgående version:

Ikke relevant

Udarbejdet af: ALTox a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 - Fax 38 34 77 99 / PW – kvalitetskontrol PH